

Nr 58.

Ankom till Riksdagens kansli den 11 april 1913 kl. 4 e. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra kronofogdebostället Tännö nr 3 Kåragården i Jönköpings län.

(1:a Avd.)

I en till Riksdagen den 21 februari 1913 avlåten, till jordbruksutskottet för förberedande handläggning hänvisad proposition, nr 121, har Kungl. Maj:t under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag föreslagit Riksdagen medgiva, att till förra kronofogdebostället $\frac{5}{8}$ mantal Tännö nr 3 Kåragården i Tännö socken av Jönköpings län hörande torpet Jontabäck med lägenheten Lilla Jontabäck samt torpet Bonkafällan må, vart för sig med i statsrådsprotokollet närmare angivet område, från egendomen upplåtas enligt kungl. kungörelsen den 31 december 1909 angående förändrade grunder för åtgärder i syfte att åt mindre bemedlade och obemedlade bereda tillfälle att förvärva egnahemslägenheter från vissa kronoegendommar och med iakttagande av de i kungl. brevet till domänstyrelsen samma dag i fråga om tillämpningen av berörda grunder meddelade närmare bestämmelser samt med förbehåll om rätt för huvudgården till nödig väg över torpet Bonkafällan till utskiftet Oxhagen.

Departementschefen har i detta ärende till statsrådsprotokollet haft följande anförande:

»Vid en under år 1911 hållen arrendeuppskattning å förra kronofogdebostället $\frac{5}{8}$ mantal Tännö nr 3 Kåragården i Tännö socken av Jönköpings län för förnyad utarrendering från den 14 mars 1914 av nämnda egendom, vilken för närvarande lämnar 905 kronor i årligt arrende,

hava uppskattningsmännen väckt förslag om upplåtande av lägenheter från egendomen.

Med anledning härav har domänstyrelsen i skrivelse den 16 augusti 1912 underställt ifrågavarande ärende Kungl. Maj:ts prövning och därvid överlämnat instrumentet över berörda uppskattningsförrättning samt övriga till ärendet hörande handlingar, däribland en av extra lantmätaren K. E. F. Lilliecrona år 1911 över inägorna samt yttergränserna kring utmarken till egendomen upprättad karta med tillhörande beskrivning.

Av dessa handlingar inhämtas, bland annat, följande.

Enligt beskrivningen har egendomen en sammanlagd areal av 156 hektar 51.2 ar, därav 4.5 ar tomt, 38 hektar 79.6 ar åker och trädgård, 6 hektar 38.7 ar äng, 106 hektar 20.2 ar betes- och skogsmark samt 5 hektar 8.2 ar impediment.

Egendomen, vars huvudgård är belägen 1.1 mil från Värnamo, utgöres av tre skiften, av vilka utskiftet Oxhagen ligger 4 kilometer och utskiftet Färjansö 5 kilometer från huvudgården.

Å egendomen finnas tre torp, Jontabäck och Bonkafällan, bebyggda med kronan tillhöriga hus, samt soldattorpet Kårefällen ävensom en lägenhet Lilla Jontabäck, vilken är bebyggd med bostadshus och ladugård, tillhöriga torparen å Jontabäck Carl Petterson, och brukas tillsammans med Jontabäck. Å soldattorpet finnas boningshus och ladugård, därav kronan äger $\frac{3}{7}$ samt Toftaholms fideikommissegendom återstående $\frac{4}{7}$, ävensom vagnbod och svinhus, tillhöriga torpinnehavaren Frans Steen. Torpet Bonkafällan och soldattorpet ligga å utskiftet Oxhagen.

Uppskattningsmännen hava, under åberopande av bestämmelserna i nådiga kungörelsen den 31 december 1909 angående förändrade grunder för åtgärder i syfte att åt mindre bemedlade och obemedlade bereda tillfälle att förvärva egnahemslägenheter från vissa kronoegendomar, föreslagit, att torpet Jontabäck med lägenheten Lilla Jontabäck, torpet Bonkafällan och soldattorpet måtte vart för sig försäljas, torpet Jontabäck jämte lägenheten Lilla Jontabäck med en areal av 3 hektar 19.6 ar åker, 76.7 ar äng och 20 hektar 22 ar betes- och skogsmark, motsvarande de å kartan med nr 88—115 betecknade ägofigurerna ävensom del av ägofiguren nr 116, torpet Bonkafällan med en areal av 2 hektar 54.5 ar åker, 11 hektar 72.5 ar betes- och skogsmark och 3 ar impediment, motsvarande ägofigurerna nr 123—139, 169—172 och 175—180 a ävensom delar av ägofigurerna nr 173, 174 och 180 b, samt soldattorpet med en areal av 4 hektar 21.4 ar åker och 13 hektar 27.1 ar

betes- och skogsmark, motsvarande ägofigurerna nr 181—225. Saluvärdena hava beräknats för torpet Jontabäck med lägenheten Lilla Jontabäck till 6,000 kronor, därav 3,300 kronor för växande skog, för torpet Bonkafällan till 2,635 kronor, därav 800 kronor för växande skog, samt för soldattorpet Kårefällen till 2,545 kronor, därav 75 kronor för växande skog och 330 kronor för kronans andel i torpets åbyggnader. Uppskattningsmännen hava tillika hemställt, att torpen måtte till inlösen hembjudas nuvarande innehavarna, av vilka en var under mer än fem år brukat sitt innehavande torp. Torpen hava åsatts följande arrendevärden, nämligen torpet Jontabäck jämte lägenheten Lilla Jontabäck 130 kronor, torpet Bonkafällan 80 kronor och soldattorpet 125 kronor.

Kungl. Maj:ts befallningshavande har förklarat sig icke hava något att erinra mot uppskattningsmännens förslag.

Lantmäteristyrelsen har uti skrivelse den 6 augusti 1912 yttrat, att hinder för ägostyckning av egendomen icke förefunnes, ävensom upplyst, att omförmälda soldattorp utgör en samfällighet, varav $\frac{3}{7}$ tillhöra ifrågavarande egendom samt $\frac{2}{7}$ vartdera av de till Toftaholms fideikommisssegendom hörande hemmanen Tännö Brännaregården och Kulla.

Domänstyrelsen har icke haft något att erinra mot uppskattningsmännens förslag angående försäljning av torpet Jontabäck med lägenheten Lilla Jontabäck och av torpet Bonkafällan, liksom ej heller mot dessa försäljningslotter tillagda arealer och åsatta saluvärden. Beträffande åter soldattorpet Kårefällen ansåge styrelsen, med hänsyn till vad om äganderätten till torpet blivit upplyst, att frågan om försäljning av kronans andel däri lämpligen borde för närvarande förfalla. Då torpet jämte därå uppförda boningshus och ladugård allenast till en del tillhörde kronan, förmenade styrelsen, att torparen Steens intressen skulle på bästa sätt tillgodoses, därest kronans andel i torpets jord och byggnader icke nu försåldes utan fortfarande bleve i kronans ägo bibehållen.

Då enligt vad upplyst blivit soldattorpet Kårefällen utgör en samfällighet för nu ifrågavarande fastighet och ovan omförmälda fideikommisssegendom, anser jag anledning icke för närvarande föreligga att söka utverka Riksdagens tillstånd till försäljning av kronans andel i torpet.

Beträffande åter uppskattningsmännens förslag i övrigt har jag intet annat att erinra än att vid försäljning av torpet Bonkafällan förbehåll torde böra träffas om rätt för huvudgården till nödig väg över sistnämnda torp till utskiftet Oxhagen.»

Utskottet har icke något att erinra mot Kungl. Maj:ts förevarande framställning och hemställer alltså,

att Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition må vinna Riksdagens bifall.

Stockholm den 11 april 1913.

På jordbruksutskottets vägnar:

GÖSTA TAMM.

Närvarande: herrar Tamm, Odelberg, frih. De Geer, Fahlén, Pers, Ericsson, Nilsson i Kabbarp, Andersson, Hellström, greve Wachtmeister, Barthelson, Bosson, Tysk, Olausson, Gustafsson och Nilsson i Linnås.
